

หุ้นบุริมสิทธิ์มีลักษณะเป็นพื้นทุน (share capital) ของบริษัท กล่าวคือ การลงทุนในธุรกิจของหุ้นบุริมสิทธิ์เป็นการลงทุนของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเจ้าของบริษัท ในแห่งนี้หุ้นบุริมสิทธิ์จะจัดให้มีอ่อนกัน หุ้นสามัญ ซึ่งก็เป็นหุ้นทุนของบริษัท ทั้งผู้ถือหุ้นสามัญและผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์มีฐานะเป็นผู้ลงทุนในบริษัท ในฐานะเป็นเจ้าของกิจการ ด้วยเหตุเช่นนี้ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์จึงมีสิทธิ์ในความเป็นเจ้าของบริษัท เช่นกัน ซึ่งสิทธิ์ของผู้ถือหุ้นแสดงออกโดยสิทธิ์ 3 ประการ คือ สิทธิ์ในการครอบจ้าวจัดการบริษัท สิทธิ์ในการผลกำไร และสิทธิ์ในการได้รับคืนทรัพย์สินคืนเมื่อเลิกกิจการ สิทธิ์ทั้งสามประการนี้เป็นสิทธิ์ พนฐานแห่งผู้ถือหุ้นของบริษัท

เมื่อบริษัทพิจารณาดำเนินการจัดสรรเงินทุนเพื่อประกอบการโดยการออกหุ้นบุริมสิทธิ์ แล้วบริษัทก็จะออกหุ้นบุริมสิทธิ์โดยให้สิทธิ์พิเศษกว่าตอบแทน ซึ่งสิทธิ์พิเศษที่มักจะเสนอให้แก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์นั้น มักจะเป็นสิทธิ์ในทางการพัฒนา เช่น สิทธิ์พิเศษในเรื่องการรับเงินปันผลและการได้รับส่วนแบ่งคืนทรัพย์สินเมื่อมีการเลิกบริษัท อ่อนกว่ารากคาม การให้หุ้นบุริมสิทธิ์ไม่จำกัดเพียงสองเรื่อง ดังกล่าวอาจจะมีการให้สิทธิ์พิเศษในเรื่องอื่น ๆ ได้อีก เช่น สิทธิ์พิเศษในการซื้อหุ้น เป็นต้น

ประเทศไทยแต่เดิมมีความเชื่อว่า หุ้นบุริมสิทธิ์เป็นหุ้นซึ่งบริษัทออกเพื่อตอบแทนผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัท ซึ่งเป็นการที่ความพยายามบทบัญญัติประมวลกฎหมายแห่งและมาตรา 1108 (5) แต่ต่อมาบริษัทก็ได้นำบทบัญญัติเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ์ซึ่งบัญญัติเอาไว้แล้วไปใช้ประโยชน์ตามความประسังค์ของตนต่อไป คือ การออกหุ้นบุริมสิทธิ์เพื่อการระดมทุน หรือการใช้เรื่องหุ้นบุริมสิทธิ์เป็นเกณฑ์ในการแบ่งปันสิทธิ์ประโยชน์ในระหว่างผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นผลลัพธ์เนื่องมาจากแนวความคิดในการพัฒนากิจกรรมนั้นเอง

เมื่อมีการใช้หุ้นบุริมสิทธิ์กันโดยแท้จริง บริษัทได้มีความพยายามที่จะออกหุ้นบุริมสิทธิ์ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การกำหนดเงินปันผลให้แก่หุ้นบุริมสิทธิ์มีความหลากหลาย ก่อหนดในอัตราอิงอัตราผลตอบแทนฟากส่วนการเงินบ้าง ก่อหนดอัตราเงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ์ให้สูงกว่าเงินปันผลที่จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญบ้าง (เป็นปัจจุบันนี้ในวิกาณพนธ์) อั้งไปกว่านั้นในปัจจุบันก็มีการ

ออกหุ้นบุริมสิทธิโดยผลักดันให้ในกระบวนการออกเสียงของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ (เป็นปัญหาหนึ่งในวิชาคณิตพนันนี้) และข้อก่อภัยนคในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ นอกจจากจะเป็นการให้สิทธิพิเศษแล้ว ยังพบว่ามีเรื่องข้อก่อภัยนค ด้อยสิทธิเกิดขึ้นด้วย ในแง่นี้จึงอาจกล่าวได้ว่า บริษัทมักจะให้สิทธิที่ดีกว่าหรือพิเศกว่าแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิในเรื่องสิทธิในการทุรพยล แต่จะลดสิทธิในทางการครอบจ้าวิกิจการลง

ในประเทศไทยเรื่องการก่อภัยนคสิทธิและสถานะในหุ้นบุริมสิทธินั้น เห็นว่าจะต้องก่อภัยนคให้ชัดแจ้ง ทั้งนี้เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายเรื่องหุ้นบุริมสิทธิของไทย (ปพ. มาตรา 1111) ได้บังคับเรื่องการนำข้อความไปจดทะเบียนและการนำเอกสารไว้กับทางทะเบียน จึงสะท้อนให้เห็นว่า กฎหมายมีความประสมควรให้บอกแจ้งสิทธิและสถานะของหุ้นบุริมสิทธิให้สาธารณะชั้นต่ำ หากสิทธิและสถานะเป็นที่ชัดแจ้งเท่าไรก็จะเป็นการแจ้งให้สาธารณะทราบดึงสภาระสิทธิได้ การก่อภัยนคสิทธิและสถานะของหุ้นบุริมสิทธิจึงต้องขอดลักษณะหรือคุณลักษณะในเรื่องการคุ้มครองสาธารณะเป็นสำคัญ

ในประเทศไทยในเรื่องการก่อภัยนคข้อด้อยสิทธิในหุ้นบุริมสิทธินั้น จะต้องทำความเข้าใจในลักษณะแรกเสียก่อนว่า โดยที่ว่าไปแล้วหุ้นบุริมสิทธิได้ถูกสร้างให้เป็นกลไก หรือวิธีการเพื่อการระดมทุน โดยการรุ่งใจให้สิทธิที่ดีกว่าแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ โดยเหตุที่บริษัทมีวัตถุประสงค์ให้หุ้นบุริมสิทธิเป็นมาตรการในการระดมทุนนั้นเอง จึงเกิดความต้องการก่อภัยนคสิทธิออกเสียงของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิลง เพื่อรักษาอ่านจากการครอบจ้าวิหารงานให้ได้คงเดิมมากที่สุด จึงเกิดกลไกในเรื่องการก่อภัยนคเสียงด้อยลง หรือไม่มีสิทธิออกเสียง (Non-Voting) หลักการหรือกลไกในเรื่องการไม่มีสิทธิออกเสียงจึงเป็นผลเนื่องมาจากการลักษณะของการออกหุ้นบุริมสิทธิที่ต้องการรุ่งใจให้น่าเงิน น่าลงทุนในบริษัทโดยไม่ประสมควรให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการ

สำหรับประเทศไทย แม้ว่าจะไม่ปรากฏบทบัญญัติเรื่อง การออกหุ้นด้อยสิทธิออกเสียง แต่เนื่องจากกฎหมายในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ ตามบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1108(4) มีความเรียบง่าย โดยบัญญัติว่า "วางก่อภัยนคจำนวนหุ้นบุริมสิทธิ ทั้งก่อภัยนค สภาพและบุริมสิทธิแห่งหุ้นนั้น ๆ ว่าเป็นสถานได้เพียงใด ถ้าหากจะมีหุ้นเปลี่ยนในบริษัท" ซึ่งบทบัญญัตินี้นับว่าเป็นบทบัญญัติที่ยืดหยุ่นอย่างดี การยอมรับน่าเรือนหลักการหรือกลไก เรื่อง

หุนดีออกลิขิอออกเสียงมาใช้ จึงกระทำได้โดยอาศัยบัญญัติแห่งมาตรฐานนี้ สำหรับกรณีของการออกหุนบุรินลิขิโดยกำหนดให้ไม่มีลิขิอออกเสียงนั้นไม่สามารถกระทำได้ ทั้งนี้เนื่องจากบทบัญญัติกฎหมายเรื่องบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้นบัญญัติไว้แจ้งว่า ผู้ก่อหุนของบริษัทจะต้องมีลิขิอออกเสียงหนึ่งเสียงต่อหุนหนึ่งหุนที่ตนถือครอง (ปพ. มาตรา 1200) ซึ่งเป็นลิขิพันฐานแห่งผู้ก่อหุนซึ่งจะต้องคงมีอยู่ จึงไม่อาจยอมรับหลักการเรื่องไม่มีลิขิอออกเสียงมาใช้ได้

เมื่อบริษัทได้ออกหุนบุรินลิขิไปแล้ว หากบริษัทประสงค์จะทำการไถ่ถอนบุรินลิขิที่ได้ไปกลับคืนมาจะกระทำได้หรือไม่ ในประเด็นนี้จะต้องทำความเข้าใจว่า หุนบุรินลิขิได้ถูกใช้เป็นกลไกในการระดมหุนเข้าบริษัท จึงเกิดหลักการเรื่องการไถ่ถอนหุนบุรินลิขิ (redeem) โดยบริษัทตามมา ซึ่งหลักการเรื่องการไถ่ถอนหุนบุรินลิขิเกิดขึ้นก็เพื่อรองรับสภาพทางธุรกิจในการมีบริษัทไม่มีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนจากหุนบุรินลิขินั้นต่อไป จึงต้องเลิกหุนบุรินลิขิที่ต้องว่าซึ่งให้ไปนั้นนับกลับคืนมาและผลลัพธ์สืบเนื่องอีกประการก็คือหลักการให้การแปลงสภาพหุน (convert) เพื่อเป็นการรุนจิให้ลิขิผู้ก่อหุนซึ่งแปลงสภาพหุนบุรินลิขินามเป็นหุนสามัญ หรือเป็นหุนประเภทอื่นในการมีหุนนั้นสามารถให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า ซึ่งหลักการทั้งสองนี้ได้ผลลัพธ์เนื่องมาพร้อมๆ กับวัฒนาการในเรื่องการออกหุนบุรินลิขิซึ่งเป็นกลไกที่สืบตันรักันนั้นเอง

สำหรับประเทศไทยไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติในเรื่องการไถ่ถอนและการแปลงสภาพหุนบุรินลิขิ หากบริษัทจะกำหนดเรื่องการไถ่ถอนและการแปลงสภาพหุนไว้ เนื่องจากกระทำได้โดยอาศัยความเรียบง่ายและชัดเจนแห่งบทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1108 (4) นั้น และหากบริษัทได้กำหนดเรื่องการไถ่ถอนและการแปลงสภาพหุนนับแต่จะออกหุนบุรินลิขิก็ไม่เป็นเป็นการขัดต่อบทบัญญัติ ปพ. มาตรา 1142 ซึ่งบัญญัติว่า "ถ้าบริษัทได้ออกหุนบุรินลิขิไปแล้ว ได้กำหนดไว้ว่า บุรินลิขิจะมีแก่หุนนั้น ๆ เป็นอย่างไร ท่านห้ามนิทัยแก่ไม้อีกเลย" ทั้งนี้ เพราะมาตรา 1142 มีเจตนาเร้มป้องกันการหลอกหลวง เช่น การออกหุนบุรินลิขิไปแล้วภายหลังต่อมาฝ่ายการแก้ไขลิขิอันเป็นบุรินลิขิก็ให้ไปนั้นเป็นที่เสื่อมถอยลง เนื่องด้วยเห็นว่า หากบริษัทได้กำหนดไว้ในอันดันเรื่องการไถ่ถอนและการแปลงสภาพหุนบุรินลิขินั้นเอาไว้แล้ว ย่อมกระทำได้ไม่ดีต่อ ปพ. มาตรา 1142 อนึ่งการมีการไถ่ถอนหุนบุรินลิขิโดยบริษัทซึ่งหุนกลับคืนมาดัง

กระทำไม่ได้ เพราะประมวลกฎหมายแห่งและมหาพิชัย พระราชบัญญัติว่า "ห้ามมิให้บริษัท จำกัดเป็นเจ้าของที่ดินของตนเองหรือรับจำนำที่ดินของตนเอง" คงกระทำได้ในรูปการไก่ก่อน โคลอเปล็กซ์หุ้นบุริมสิทธิ์มาเป็นหุ้นสามัญ หรือการลดสิทธิ์เป็นบุริมสิทธิ์ในบางส่วนลง หรือการไก่ก่อนบุริมสิทธิ์ประเภทหนึ่ง (class) มาเป็นอีกประเภทหนึ่ง

จากการศึกษาเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ์ได้พบหลักการและทฤษฎีกฎหมายซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1. หลักกฎหมายในเรื่องสิทธิ์พื้นฐานแห่งผู้ถือหุ้น :** เมื่อจากผู้ถือหุ้นเป็นผู้เป็นเจ้าของบริษัท สิทธิ์ในความเป็นเจ้าของแสดงออกโดยสิทธิ์ 3 ประการคือ สิทธิ์ในการครอบจ้าวการบริษัท สิทธิ์ในผลกำไร และสิทธิ์ในการได้รับคืนทรัพย์เมื่อเลิกกิจการ
- 2. หลักการให้บุริมสิทธิ์ :** การให้บุริมสิทธิ์หมายความว่า การให้สิทธิ์ที่ดีกว่า หรือพิเศษกว่าในเรื่อง ค่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักจะกำหนดให้สิทธิ์พิเศษในเรื่องเงินปันผลและการได้รับส่วนแบ่ง กิจการสินค้านี้เมื่อการเลิกบริษัท แต่ไม่จำกัดว่าบุริมสิทธิ์จะมีเพียงสองเรื่องนี้ อาจจะมีการให้ บุริมสิทธิ์ในเรื่องอื่น ๆ ได้
- 3. ทฤษฎีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิ์ของลูกค้า :** ในการออกหุ้นบุริมสิทธิ์จะต้องกำหนดลักษณะ หุ้นบุริมสิทธิ์ให้ชัดแจ้งเพื่อป้องกันมิให้สิทธิ์ของลูกค้าเสียหาย มิเช่นนั้นธุรกรรมเกี่ยวกับหุ้นบุริมสิทธิ์จะเป็นโมฆะ ลูกค้าจะได้รับความเสียหายอย่างมาก
- 4. หลักการเรื่องการลดสิทธิ์ออกเสียง :** ด้วยเหตุที่โดยปกติแล้วบริษัทจะใช้หุ้นบุริมสิทธิ์เป็น มาตรการในการระดมทุน จึงชอบแทนผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์โดยให้สิทธิ์ที่ดีกว่า เมื่อบริษัทมีวัตถุประสงค์ ใช้หุ้นบุริมสิทธิ์ในการระดมทุนโดยให้สิทธิ์ที่ดีกว่าไปแล้วนี้เอง จึงมีความประสงค์จะลดสิทธิ์ออกเสียงของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์ลง และเมื่อลดสิทธิ์ออกเสียงลงแล้วก็จะทำให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์ต้อง สิทธิ์ในเรื่องสิทธิ์ออกเสียง

5. หลักการเรื่องการไถ่ถอนหุ้น (redeem) : หลักการเรื่องการไถ่ถอนหุ้นเป็นกลไกประการสำคัญของการออกหุ้นบุริมสิทธิ์ กล่าวคือ เมื่อบริษัทออกหุ้นบุริมสิทธิ์ไปโดยให้ลิขิตที่ดีกว่าแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์ไปแล้ว ก็จะต้องมีมาตรการเรื่องการไถ่ถอนลิขิตให้ได้โดยทันที หรือการไถ่ถอนหุ้น เพื่อมิให้บริษัทต้องทนสภาพในการให้ผลตอบแทนพิเศษนั้นแก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์ตลอดไป ซึ่งจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการไถ่ถอนไว้ใน章程ด้วย
6. หลักการเรื่องการแปลงสภาพหุ้น (Convert) : หลักการเรื่องการแปลงสภาพหุ้นก็เป็นกลไกประการสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง กล่าวคือ หากสามารถแปลงสภาพหุ้นจากหุ้นบุริมสิทธิ์ไปเป็นหุ้นสามัญ หรือแปลงสภาพไปเป็นหุ้นประเภทอื่นได้ก็จะเป็นการชูงใจให้มีการเข้าถือหุ้นบุริมสิทธิ์ กล่าวคือ หากผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ์คาดการณ์ว่ามีแนวโน้มว่า ด้วยการแปลงหุ้นบุริมสิทธิ์ไปเป็นหุ้นประเภทอื่นได้ จะได้ผลตอบแทนมากกว่า ซึ่งหากกำหนดให้แปลงสภาพได้ เช่นนี้ก็จะเป็นการชูใจให้มีการเข้าถือหุ้นบุริมสิทธิ์ นอกจากนี้หลักการเรื่องการแปลงสภาพหุ้นยังเรียกได้ว่า เป็นกลไก หรือเป็นลิขิตในฝ่ายผู้ถือหุ้น ในขณะที่การไถ่ถอนหุ้นเป็นกลไกหรือเป็นลิขิตในฝ่ายของบริษัท

จากกล่าวได้ว่า หุ้นบุริมสิทธิ์เป็นเรื่องที่สืบทอดเนื่องมาจากการวิภัตนาการในทางพาณิชยกรรม การค้านหลักการต่าง ๆ ในทางกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นหลักการเรื่องการออกหุ้นบุริมสิทธิ์ดี หลักการเรื่องการไถ่ถอนลิขิตออกเสียงก็ดี หลักการเรื่องการไถ่ถอนหุ้นก็ดี หรือหลักการเรื่องการแปลงสภาพหุ้นก็ดี ล้วนเป็นหลักการซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการบริหารการเงินโดยใช้หุ้นบุริมสิทธิ์ของบริษัท

จุดลงกรณ์มหิดลทราย

สำหรับประเทศไทยประเทศไทยมีกฎหมายเพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ์ไว้ไม่เพียงกี่มาตรฐาน ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าเป็นกฎหมายที่มีลักษณะเรียบง่าย และนับตั้งแต่ได้มีบัญญัติในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ์เป็นต้นมา ก็ได้มีปัญหาต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับการกำหนดลักษณะของหุ้นบุริมสิทธิ์ อยู่บ่อยครั้ง เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ทั้งฝ่ายรัฐและเอกชนก็ใช้วิธีการแก้ไขปัญหาและให้เหตุผลกับค่าตอบ

ของปัญหาโดยใช้วิธีการตีความกฎหมายเสนอกล่าวคือ การวินิจฉัยโดยการตีความความถูกชอบอีกครั้ง ผู้อ้างอิงเช่น การกำหนดเงินปันผลของบริษัทไม่เป็นการกำหนดคร่าวเป็น "สถานได้เพียงใด" ตาม ปพ. มาตรา 1108 (4) หรือข้อกำหนดนี้ถือว่าเป็นการ "เปลี่ยนแปลง" ซึ่งต้องห้ามตาม ปพ. มาตรา 1142 เหล่านี้เป็นต้น นอกจากไม่เป็นการให้เหตุผลที่ถูกต้องแล้ว ยังก่อให้เกิดการไม่พัฒนาในการใช้กฎหมายอีกด้วย

ในการตีความกฎหมาย ต้องตีความความเจตนาหมายแท้แห่งกฎหมาย โดยการพิจารณาแนวความคิดในกฎหมายหรือหลักการแห่งกฎหมาย ซึ่งวิธีการนี้จะสามารถแก้ปัญหาฯ เหตุผล และตอบค่าความถูกต้อง ๆ ได้ หากได้ใช้วิธีการเหล่านี้ไม่จำต้องไปดำเนินการออกกฎหมายใหม่หรือแก้กฎหมายแต่ถูกต้องไว้ โดยเฉพาะอย่างอื่นกฎหมายบริษัทเรื่องหุ้นบุริมสิทธิของไทยซึ่งมีลักษณะเรียบง่าย เช่นนี้ด้วยแล้ว หากได้มีการใช้และตีความกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพก็จะก่อให้เกิดการพัฒนาการใช้กฎหมายในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิเกิดขึ้น

กิจกรรมของบริษัทซึ่งรวมถึงการออกหุ้นบุริมสิทธิเป็นวิัฒนาการทางสังคมเศรษฐกิจ ในขณะที่ความต้องการและความเปลี่ยนแปลงทางพาณิชยกรรมเกิดขึ้นทุกเวลาแต่กฎหมายไม่สามารถวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดบทบาทต่อต้านรายละเอียดติดตามได้ตลอดเวลา การแก้ไขปัญหาโดยการตีความความถูกชอบอีกครั้งพิจารณาหาเหตุผลในหลักการและกฎหมายอื่นของกฎหมายแล้ว ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาฯ ค่าตอบและให้เหตุผลที่ดีได้

ข้อเสนอแนะของวิทยานิพนธ์นี้ ดังนี้

1. การกำหนดสิทธิและสภาพของหุ้นบุริมสิทธิตาม ปพ. มาตรา 1108 (4) นั้น จะต้องอาศัยหลักกฎหมายอื่นมาเรื่องการคุ้มครองสาธารณะเป็นสำคัญ การกำหนดสิทธิและสภาพของหุ้นบุริมสิทธิจะต้องกำหนดให้ชัดแจ้ง

2. การรับเข้าหลักการเรื่องการลดลิขอกเลื่องมาใช้ในการอภิญญาบูรณะลิขันต์
ปริมาณหุ้นสิ่งทุกกลุ่มลิขิตในการออกเลื่องจะต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของบริษัท ซึ่งเป็น
การขัดหลักการกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการบริหารงานโดยผู้ถือหุ้นสิ่งมากรของบริษัท

3. การกำหนดเรื่องการไก่ก่อนและแปลงสภาพหุ้นบูรณะลิขันต์ เนื่องจากได้กัน
การอภิญญาบูรณะลิขิต แต่จะต้องกำหนดลิขิตและเงื่อนไขดัง ๆ ไว้เพลิด โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับ
ของบริษัท จึงไม่ต้องต่อ ปพ. มาตรา 1142

4. ลังสำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ในเรื่องหุ้นบูรณะลิขิต คือ การใช้กฎหมาย
การให้เหตุผลแก้ปัญหาจะต้องวิเคราะห์โดยอาศัยหลักการหรือกฎหมายเป็นสำคัญ ในเรื่องหุ้น
บูรณะลิขิต เช่นเดียวกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะต้องอาศัยเจตนาณ์ผูกกฎหมายเป็นสำคัญ ซึ่งก็คือ หลัก
กฎหมายดัง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องหุ้นบูรณะลิขิตมาใช้ในการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้จะต้องยอมรับว่า
ในปัจจุบันกิจกรรมทางธุรกิจได้พัฒนาไปอย่างมาก การใช้กฎหมายก็ย่อมจะต้องเปลี่ยนแปลง
ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมด้วย จะนึกการศึกษาความกุญแจของภารกิจ และอ้างอิงเจตนาณ์หรือ
หลักการของกฎหมายเป็นสำคัญจะทำให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน หาก
ได้มีการศึกษาและพัฒนาในหลักการเรื่องดัง ๆ ของกฎหมายเรื่องหุ้นบูรณะลิขิตแล้ว ปัญหาดัง ๆ
ก็จะได้รับการแก้ไข ที่จะได้รับการแก้ไขโดยอาศัยการอ้างอิงหลักการที่ถูกต้องแห่งปัญหานั้น

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

